

[Bernhard Baunsgaard]

radikale og socialdemokrater. Det var dog nok muligt, at vi kunne gøre det én gang til. Og så endnu en gang tak, fordi man har opfyldt aftalen om de blandede ejendomme, og tak for, at tofamilieshusene kom med fra det forrige lille bitte boligforlig mellem radikale og socialdemokrater.

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg må jo se, om jeg kan fortsætte taksgelserne. Lad mig da først nævne de positive sider ved forslaget.

Vi finder det klart positivt, at tofamilieshuse er kommet ind under de almindelige, gængse lejeværdiregler, ligeledes at blandede ejendomme får samme behandling og kommer ind under de almindelige lejeværdiregler. Det har været et problem for mange af de mennesker, som har haft disse blandede ejendomme, at de har fået en alt for hård beskatning af deres bolig. Derfor er det glædeligt, at man har taget det med. At det eventuelt er de radikales skyld, at det er kommet med, er sådan set ligegyldigt, når bare det er kommet med, og regeringen har altså været villig til at tage det med i denne omgang. Jeg mener også, det er positivt, at regeringen generelt prøver at føre en indirekte indkomstpoltik.

Nu kan det selvfølgelig være svært at holde gejsten ved lige, når vi skal gentage fra den ene dag til den anden, og derfor skal jeg afholde mig fra at sige alt, hvad jeg sagde i går. Jeg må dog lige gentage fra i går, at vi stadig væk gennem vores direkte og indirekte boligtilskud har påført os selv store økonomiske vanskeligheder, og det bør da stå enhver lysende klart, at hvad vi reelt betaler for lidt for at bo, det udnytter vi til andet forbrug, og det er netop det, der sammen med afsætningsvanskelighederne har givet vores økonomiske dilemma i øjeblikket. Havde vi, medens den økonomiske udvikling var med os, politisk erkendt, at vi nødvendigvis må betale, hvad det koster at bo, ja, så havde vores problemer været betydelig mindre i dag. Dermed være ikke sagt, at jeg mener, det skal ske over lejeværdien, men der var jo andre måder, man kunne gennemføre dette på.

I dag må vi erkende, at det lader sig ikke ændre. I dag er den økonomiske situation og den arbejdsmarkeds-mæssige situation ikke

med os, og derfor kan vi ikke gennemføre det, som man begyndte på i 1974 med boligforliget, nemlig det frie boligmarked, og at folk skal betale det, det koster at bo.

Endelig er der en ting, som også må springe i øjnene. Nu ved jeg nok, at vi her i tinget stadig behandler enkeltproblemer uden at se dem i sammenhæng. Men vi må nødvendigvis se dette i forhold til arbejdsmarkedet, da netop regeringen har påstået, at det skulle være en håndsrækning til arbejdsmarkedet. Så må vi da sige, at arbejdsmarkedsforhandlingerne faktisk er det eneste, vi har tilbage af liberalismen. Her søger man uden om nationaløkonomiske interesser. Her er den klare og fuldkomne frihed på det økonomiske område, ikke andre steder. Og på dette område kan man så sige: ja men skulle nogen blive arbejdsløs som et produkt af vore forhandlingsresultater, så er det ikke vores sag. Det skubber vi over til samfundet, som ikke kan tillade sig ud fra en menneskelig og medmenneskelig betragtning at være liberalistisk, men må være socialistisk.

Det er netop problemstillingen i dag, at man på den ene side vil udnytte det, som ligger i liberalismen, men på den anden side skubber det, som er følgen deraf, over på samfundet, som ud fra en anden livsfilosofi eller menneskelig filosofi ikke kan tillade sig den samme holdning. Det er et problem, og det er et voksende problem.

I kristeligt folkeparti erkender vi disse problemer, og vi erkender også, at vi ikke kan løse dette skisma, som er opstået. Men man skal nok få det at mærke i fremtiden. For øjeblikket kan vi ikke løse det, og derfor giver vi regeringen ret i, at en fastfrysning af huslejeudgifterne muligvis kan påvirke forhandlingsresultaterne i en positiv retning. Men jeg må også sige som i går, at lykkes det ikke ved fastfrysningen at påvirke forhandlingerne imellem arbejdsmarkedets parter, så kommer vi jo fra asken og i ilden, for derved vil der fremkomme en øget forbrugsmulighed, og det må opsuges på anden vis. Det har den højtærede skatte- og afgiftsminister klart sagt. Der kan ikke blive nogen forbrugsudvidelse, men det laver man, i det øjeblik dette ikke har nogen indvirkning på forhandlingerne. Og vil man så fastholde dette, så må man opsuge det på anden måde, når man ikke lader det følge den almindelige stigning. Men det er, som jeg også sagde i